

„Święta z zajęczkiem. Wielkanoc na Śląsku” KARTA PRACY

1. Przyporządkuj daną czynność do dnia, w którym była ona wykonywana.

a) Wielka Środa, b) Wielki Czwartek, c) Wielki Piątek, d) Wielka Sobota, e) Wielka Niedziela, f) Poniedziałek Wielkanocny

Odwiedzanie grobu Jezusa Chrystusa

Obmywanie się w rzece z samego rana

Chodzenie z kołatkami

Polewanie się wodą

Chodzenie z *kokotkiem* i *goikiem*

Święcenie pokarmów wielkanocnych

Szukanie zajaczka

Palenie ognisk i żuru

2. Uzupełnij tekst podanymi niżej wyrazami.

Tydzień przed Wielkanocą, w tak zwaną, święcone były palmy, czyli niewielkie bukiety składające się z rozwijających się gałązek wierzbowych z baziami – wierzono w ich uzdrawiającą moc i często przechowywano przez kolejny rok, przybijano do drzwi, a z pojedynczych gałązek wykonywano małe krzyżyki, które zatykano w obejściu oraz na polach uprawnych. Ostatni tydzień przed świętami stanowił przygotowanie do Wielkiej Nocy. W Wielką Środę, palono ogniska i... żur, uprzykrzony w czasie postu (stąd inna nazwa tego dnia –), a dzień później ministranci i chłopcy chodzili z po wsiach, zwołując na modlitwę i śpiewając przy tym pieśni postne, za co niekiedy otrzymywali drobne podarunki. W Wielki Piątek powszechny był zwyczaj obmywania się wodą z rzece z samego rana oraz nawiedzania *Bożego grobu* urządzanego w kościołach, z kolei Wielka Sobota to dzień święcenia w kościołach ognia, wody i potraw, przede wszystkim chleba, jajek, wędlin, ciast, soli i chrzanu oraz baranka z ciasta lub cukru, symbolu Chrystusa Odkupiciela. Ze święceniem potraw i przygotowaniami do Wielkanocy związane było zdobienie jajek. Na Śląsku zdobione jajka wielkanocne, nazywane....., tradycyjnie barwiono w sposób naturalny na jeden kolor, a następnie wyskrobywano na nich ostrym narzędziem ozdobne szlaczki i wzory, głównie o motywach kwiatowych. Robiły to najczęściej kobiety i dziewczęta w Niedzielę Wielkanocną, gdyż jajka te przede wszystkim były darowane mężczyznom, którzy przyszli je polać wodą w Poniedziałek Wielkanocny, czyli tzw. śmigus-dyngus, na Śląsku nazywany Pozostałe jajka stawały się prezentami „od zajaczka”, które dzieci odnajdywały w różnych zakamarkach drugiego dnia Świąt.

żurowa środa

Niedziela Palmowa

śmirkust

kroszonki

kołatki

Przygotowanie: Dział Edukacji i Promocji Muzeum w Gliwicach